

Zpravodaj

95. JIRÁSKŮV HRONOV

#PROSTEHRONOV

Petr Koleta: Hronov je moje srdeční záležitost

Starosta o stém výročí festivalu Si plastových kelímcích

Na Jiráskův Hronov nedá dopustit. Ať už mluví jako starosta Hronova, nebo jako hejtman Královéhradeckého kraje, pro **Petra Koletu** je festival záležitostí srdce i prestiže. V rozhovoru mluví o tom, co přehlídka znamená pro region, jak se mění město během deseti srpnových dnů, i o tom, proč přípravy na sté výročí berou všichni vážně. Přestože je nejen starostou města, ale také hejtmanem Královéhradeckého kraje, má Hronov stále na prvním místě. V rozhovoru hovoří také o tom, co všechno se chystá do budoucna – od dřevěných stánků po malý obchvat města. A nezapomíná ani popřát návštěvníkům jedině: „Ať si to všichni co nejvíce užijí.“

Změnil se nějakým způsobem váš vztah k hronovskému festivalu tím, že jste se stal krajským hejtmanem? Některé aspekty fungování Jiráskova Hronova přece řeší i Královéhradecký kraj...

Můj vztah k festivalu se vůbec nezměnil. Vždy jsem deklaroval, že je pro mě Hronov na prvním

místě. To, že jsem se stal hejtmanem, je pravda, máte dobré informace. Hronov je ovšem moje srdečná záležitost.

Přesto... Zajímá mě pohled z pozice čelního představitele kraje. Co Jiráskův Hronov pro kraj znamená? Je to pro něj zásadní akce? Je jasné, že jste hronovským patriotem, ale na kraji řešíte jiné věci než ve městě...

Asi by to byla spíš otázka na náměstka pro kulturu a regionální rozvoj. Kraj si samozřejmě musí říct, jaké jsou jeho priority, ať už ve sportu, nebo v kultuře. Musí si říct, do čeho bude kolik finančních prostředků investovat. Musí vědět, co je pro něj krajské stříbro, a do té oblasti investovat. Počítelně existují různé projekty, které podporujeme, a snažíme se držet si to nejlepší.

A patří Jiráskův Hronov mezi to nejlepší?

Může to ode mě znít hloupě, ale já festival za krajské stříbro jednoznačně považuji. Už jeho jméno hovoří samo za sebe. Letos se koná devadesátý pátý ročník a jde o nejstarší divadelní festival na světě. Tak to je a na nás a našich pokračova-

telích je tuto tradici udržet. Musí pro to udělat maximum město, kraj, ale i ministerstvo kultury.

Uvědomuji si, že v případě vašeho dalšího volebního vítězství příští rok budete organizovat sté výročí přehlídky... Je to velká zodpovědnost?

Pomalů se k tomu číslu blížíme. Myslím si, že je to něco velmi unikátního. Zatím si to nedokážu představit ani z hlediska programu. Měl by to být opravdu vrchol toho nejlepšího. Hodně to bude záležet na ředitelce KIS, na festivalovém výboru a na spoustě dalších lidí. Sté výročí by si zasloužilo něco jedinečného. Na rovinu ovšem znovu říkám, že zatím nevím, co by to mělo být.

Tak, zase je ještě pět let čas na přípravu... Vráťím se k vašemu působení na kraji. V čem vidíte největší přínos festivalu pro region?

Festival zásadním způsobem zviditelňuje Hronov. Můžete říct na druhém konci republiky slovo Hronov, a když jej kdokoliv uslyší, dodá přídavné jméno Jiráskův. Na druhou stranu si myslím, že kraj se poslední dobou snaží investovat do propagace regionu. Nejen do kultury, ale i do propagace sportu a přírody. A myslím, že se to daří. Stejně jako náš divadelní festival je znám například i závod 300 zatáček Gustava Havla, o kterém se také ví po celé republice. Akce tohoto typu si musíme chránit a opečovávat je.

Položím otázku, na kterou návštěvník Jiráskova Hronova nemůže odpovědět z toho důvodu, že zná Hronov pouze během festivalu. Jak se Hronov během festivalu mění?

Výrazně. Město najednou začne žít, obyvatelé se začínou potkávat, přijede spousta návštěvníků a turistů právě za festivalem. Hronov ožije. Škoda, že jen na deset dní. A my se musíme snažit udělat maximum pro úspěšný průběh přehlídky. Každý

pokračování na str. 2

2
neděle
3. 8. 2025

Snům navzdory

Před pár dní mi moje znamenitá přítelkyně, která nemá s divadlem vůbec nic společného, poslala tuto zprávu o mém snu:

Zdálo se mi, že jsme spolu měli mít nějaké divadelní představení. Už jsme stáli na jevišti a najednou jsme si uvědomili, že tam nemáme kulisy ani ostatní herce a vlastně, že chybí úplně všechno. A já byla jako panebože, panebože, co teď budeme dělat? A ty jsi říkala: „Klid, budeme improvizovat.“ A najednou v hledišti někdo omdlel a ty jsi říkala: „Vidiš? Dotáhneme ho na jeviště a uděláme to z lékařského prostředí a budeme pítovat a od toho se odpícháme.“ A já jsem říkala: „Ale on není opravdicky mrtoú.“ A ty na to: „To nevádí, však my taky budeme pítovat jenom jako.“ No nemůžu říct, že by mě to uklidnilo.

Že se takové sny zdají divadelníkům, to asi neudiví, ale že ze zálohy přepadají i osoby, které přímou zkušenost s jevištěm nemají, to mi přijde kouzelné. Navíc když u toho tak krásně vystihnou magii zrodu divadelní inscenace. Zároveň mě to donutilo zavzpomínat na okamžiky mé divadelní kariéry, které by mě případně mohly dodnes budit ze spánku. Bylo jich víc než dost, ale jeden přece jen vyčnívá.

Měli jsme hrát v Hradci Králové operu *Zmrazovač*. Je to kus, který má nikoli nepodstatné nároky na multifunkčnost protagonistů, neboť členové orchestru jsou zároveň herci a sami sobě inspirované. Vlivem personální nouze jsme operu původně pro jedenáct lidí hráli už jen v devíti, což znamenalo ještě náročnější přebíhání, převlékání a více technických úkolů pro každého. Sluší se podotknout, že jsme každý sice bydleli v jiné části republiky, ale do Hradce to měli daleko úplně všichni.

Sešli jsme se na náměstí, příjemně jsme poobědvali a sbírali se k přesunu do divadla, když dorazila zpráva, že houslistka si spletla termín a nedorazí. Jako vůbec. Ten okamžik, kdy si uvědomíte, že máte 4 hodiny na to, abyste v cizím městě sehnali někoho, kdo má teď hned čas, zahraje na housle operní party a nebojí se vyjít na jeviště, ten na člověku zkrátka něco přenastaví. První marné hodiny hledání jsme se účastnili ještě s kolegou Jirkou Vedralem, ale pak už jsme museli jít do rozhlasu, kde jsme měli živě pozvat diváky na večer. Pozvali. Byli jsme marketingově rozverní a troufli vtipy do éteru. Komu strachy drkotají zuby, má se usmívat a tím je držet připlácnuté k sobě. Sehnali. Zahráli. A byl to náramný úspěch. Díky, Milado!

Ustavuji proto Ceny Divadelní paThálie za mimořádně opovážlivé spoléhání na divadelní zázrak. Jedná se o situace, kdy vlivem nějaké organizační okolnosti de facto neexistuje rozumný předpoklad, že představení může dopadnout dobře, ale divadelník řítící se vstříc zjevné katastrofě nejen nezastaví, nýbrž ponechá nohu na plynu a s vehiklem ladně vzlétne přes čerstvě se rozklenuvší duhu. Máte takovou historku? Napište nám ji na e-mail redakce a podělte se o ni. Ať mají děsivé sny vzteka!

Jan Duchek

pokračování ze str. 1

rok se snažíme o nějaké změny, které by návštěvníkům zlepšily komfort pobytu u nás.

Máte na mysli nějaké konkrétní změny?

Například pokud jde o fungování stánkařů a prodejců, zavedli jsme jednotný systém placení. Chtěli jsme, aby všichni návštěvníci měli možnost platit náramkem, hotově i kartou. U každého stánku je tedy možná platba kartou. Samozřejmě, že každou změnu provází určitý odpor, ale věřím, že si to sedne a festival bude zase o trochu lepší.

A příští rok budou následovat další změny?

V příštím roce budou například jednotné vratné kelímky na nápoje. Uspěli jsme v žádosti o dotaci. Věřím, že už se nikde nebudou válet plastové kelímky od piva.

Na kolik takové kelímky přijdou?

Je to poměrně drahá záležitost. Nedávno proběhlo výběrové řízení, ve středu budeme teprve celou zakázku schvalovat.

Řádově?

Řádově jde o prvotní investici o miliony. Je zapotřebí kvalitní myčka a pak tisíce kelímků. Na pivo, kávu, limonádu i na panáky. Vše se bude nalévat do vratných zálohovaných kelímků.

Nemohly být kelímky již v letošním roce? Nešlo to urychlit?

Nechtěli jsme to uspěchat. Přeci jenom jedna radikální změna na rok je víc než dost.

Nedá mi to a zeptám se ještě na další změny... Viděl jsem na náměstí nové dřevěné stánky.

Máme nově pět dřevěných chaloupek, které se nám podařilo odkoupit za dobré peníze, a myslím si, že nebudou dělat ostudu. Výrazná změna však nastane, až se podaří přeložka hlavní silnice, která zatím vede centrem města. Takzvaný malý obchvat Hronova. Tím pádem by se doprava vyhnula středu města a to by velmi výrazně pomohlo i festivalu. Dopravu by na dobu festivalu bylo možné vytlačit z centra.

Ted' se také centrem Hronova nejezdí a musím říct, že mnoho návštěvníků to kvituje s povděkem.

Všiml jsem si. Tím, že probíhá rekonstrukce mostu a silnice, lidé využívají větší prostor náměstí k chů-

zi. Věřím, že se podaří realizovat obchvat do již zmiňovaného stého výročí. Nový most a silnici budeme otevírat na podzim. Bude výrazně širší a úplně jiný než ten původní.

Existuje vize, kam by bylo ještě možné festival dále posouvat?

Nikdy si nemůžeme říct, že je všechno hotovo. Není to ale úplně na mně. Musejí se snažit především lidé ve festivalovém výboru. Ti by měli přinášet nápady. Dozvěděl jsem se, že v letošním roce přijel na festival i prezident Mezinárodní asociace amatérského divadla (AITA/IATA) Aled Rhys-Jones. Třeba dodá nějaké inspirativní nápady, které Jiráskův Hronov opět o kousek posunou. Rozhodně se nebráním dobrým příkladům. Ale to skutečně není na mně. Nejsem amatérský divadelník. Moji starostí je sehnat peníze a zajistit organizaci, aby bylo všechno v pořádku.

Jiráskův Hronov je jednoznačně společenská událost. Vážou se k ní nějaké vaše společenské povinnosti? Přeci jenom jste starosta i hejtman.

Společenské povinnosti plní především paní místostarostka, která má k divadlu blíže než já.

Myslel jsem, zda nepřijede nějaká význačná návštěva nebo někdo z politické reprezentace...

V takovém případě by to skutečně bylo na mně. Ministr kultury se omluvil. Byl zde tuším před rokem a letos se pro zaneprázdnění omluvil. Zatím není nic domluveno, ale nelze vyloučit, že se tu nějaký význačný politik objeví. Může se stát cokoliv. Je před volbami, je to jen na nich. Nikdo nikomu nebrání, je to pouze na jejich zájmu.

Každý rok jste vítal hejtmána, letos můžete vítat sám sebe...

V Hronově jsem starosta a myslím si, že je důležitější přivítat naše podporovatele. Zástupce ministerstva kultury, náměstka Královéhradeckého kraje a pak především sponzory. Jsem moc rád, že se podařilo pro letošek získat další.

Závěrečná otázka je již tradiční. Co byste popřál návštěvníkům festivalu?

Ať si to všichni co nejvíce užijí. Ať se potkávají, ať se baví a ať vyjde počasí.

Honza Švácha

SEMINÁŘ POP: POHYBOVÁ IMPROVIZACE V PÍSNÍCH

Kateřina Císařová a Sára Arnstein: Koncentrovaná párty

SMS: *Od dvou je zahájení, tak budou schody plný, haha. Tak se potkejme před Čapkáčem. – Good. – Rychle koupíme kafe a jdeme. – Cajk! – Zatím poslouchej Evanescence. – Jojo, to jsem chtěl. A ještě se zMetalíkuju. – Sou Klaus. Klous. Nou medr. Hau fár. – From-dahááárt. A pak už sedíme v Čapkárně, s příhodným hudebním podkresem z náměstí.*

DAMU a inscenace *This Is Not a Love Song* v souboru Ufftenživot, který Sára spoluzakládala a inscenaci režírovala. A dnes už i lektorský tandem. Takže – jak?

SA: Začalo to tím, že jsme dělaly workshop na DAMU, protože Kátu oslovila Míša Homolová...

KC: ... která mi řekla, ať udělám workshop na něco, co mi na DAMU scházelo. A já si uvědomila, že mi na škole – a i potom pár let v praxi – scházelo vrhat se do toho prostoru s radostí a svobodou. Nebát se tam vlézt a trochu si to urvat. Zkoušet věci. A moje přelomová zkušenost byla právě během zkoušení se Sárrou. Tím jsem došla k tomu ji oslovit, abychom dál rozvíjely principy, které jsme hledaly i v rámci *Love Songu*.

A v rámci Hronova šlo o lákovou nabídku, nebo máte k festivalu vztah už z dřívějšíka?

SA: Já jsem tady úplně poprvé v životě. A vlastně se trochu i stydím, že jsem tady nebyla dřív. Ale jsem moc ráda, že jsem mohla přijet. Máme teď zkušenost z NaNečista, Mladé scény a teď jsme tady. Je to pro nás super, že je to takto po sobě, protože můžeme navazovat na předchozí zkušenosti a přizpůsobovat je potřebě nových konkrétních lidí.

Námět na seminář tedy vznikl samospádem a navazuje na předchozí zkušenosti?

KC: My jsme se v rámci *Love Songu* zabývaly popovou hudbou a jejím obsahem. Během zkoušení jsme zjistily, že to funguje skvěle jako forma. Jako prostředek, který může propojit lidi. Je to univerzální jazyk. Pustí se *Wannabe* od Spice Girls a všichni začnou řvát, jásat – a my jsme toho chtěly využít. Použít popovou hudbu jako nástroj k tomu se propojit a v rámci té radostné propojenosti, kterou nám hudba poskytuje, tvořit v dialogu, v prostoru a hledat i nějaké své autentické věci.

SA: Spouštěcí mechanismus byla improvizace. Variace na téma pohyb versus písničky, které v sobě máme zapsané. A to

byl formát, se kterým jsme chtěly jít dál. Pojmenovat si, za jakých podmínek to vzniká, k čemu nám to je, jaké z toho máme pocity a co nám to do té herecké práce dává.

Jak probíhaly hronovské přípravy. Máte už ukotvený rámec, nebo se necháte vést svou sehraností, improvizací a seminaristy?

SA: Máme mnohem víc nápadů, které chceme zkoumat, protože toho času bude víc. Něco už máme ozkoušené a dokážeme mnohem víc improvizovat i v průběhu. Máme arzenál a dokážeme věci kombinovat, organicky i partnersky se spolu domlouvat. Chceme natáčet klipy, chceme karaoke a chtěli bychom ještě víc zkusit být ta popstar. A uchopit to tak, aby to bylo konkrétnější. Chceme zkušenost z ponoření se do té iluze.

Co si mám představit pod formulací „improvizace založená na volném, nechoreografovaném tanci ve spojení s popovou či jinak osobitou hudbou“? Mám pocit, že tohle dělám u nás doma prakticky pořád, ale ještě nikdy jsem tomu nedal umělecký přesah, natož zkoumání sebe sama. Co byste tím rády seminaristům předaly?

KC: Pro mě je v tom osobní linka toho, že to právě děláš běžně. Když jseš doma, to je ten stav, kterej je svobodnej. Jseš uvolněnej, nikdo tě nesoudí a nemusíš ani ty soudit sám sebe. Mám pocit, že směřujeme k tomu si ten stav navodit a pak i v rámci toho stavu být koncentrovaní a cílit tu tvorbu, mít to pod kontrolou. Já to pracovně nazývám jako: koncentrovaná párty. Můžeš úplně bláznit, ale je to za nějakým účelem a je to vědomé.

SA: Je to, jako kdybys z koupelny, kde tancuješ, najednou otevřel dveře a byl na jevišti, ale dál pokračoval v tom, co děláš, a nezměnilo se tvoje chování na základě toho, že se na tebe dívají lidi. Ty víš, že tam jsou, ale je v pořádku, že se na tebe v tomto přirozeném stavu dívají. A s tancem se snažíme pracovat spíše jako s pohybem. Je to něco, co je nám vlastní. Není to nedosažitelný, není to o virtuozitě, jsme schopni toho dosáhnout, pokud nás to baví a máme k tomu vlastní pohnutku a záměr, které pak chceme sdílet s ostatními.

Je něco, na co se nejvíc těšíte?

SA: Já se hrozně těším a doufám, že si zkusíme udělat improvizaci a že se u toho všichni budou moct dokázat odvázat tím svým vlastním způsobem a vzít si z toho i něco pro sebe do budoucna.

Kdybyste si měly vybrat postavu a tu ztvárnit tancem a písní, jak by to dopadlo?

KC: Já to teď vymyslím ve dne v noci tohleto...

Dlouhá pauza, přemýšlíme a The People stále hrají a nejen popové ovládají náměstí.

KC: Kovboj a Morricone. A s tím někam jako přijít...

SA: Mně nějak jako naskočil Jim Carrey...

KC: Já vím proč! Sára se teď totiž dívala s dětma na *Zvířecího detektiva*.

SA: A mám to teď v hlavě nějak intenzivně...

KC: A ty bys ho dala hodně dobře...

A co by mu teda hrálo?

SA: Asi Michael Jackson nebo něco takového.

KC: (*brouká*) Jsem bos / a ty jsi bossa / nova, nova / jsem bos... To je docela takový Jim Carrey z Wishe, ne?

Seminaristé si mají vybrat svoje TOP 3 songy. Jaké jsou ty vaše?

KC: *Son of a Preacher Man*, *Jolene* od Dolly Parton a *Vandalist* od Nagy Erez.

SA: *I Trap You* od Kae Tempest... a dál to bude hrozně těžký. Od Céline Dion...

KC: No, tak to je těžký teď...

SA: Od Céline Dion...

KC: *All by Myself*? Nebo jsi myslela jinou?

SA: Jo, myslela jsem tuhle.

Existuje snad nějaká jiná? (*smích*)

KC: Jo! MAJ HÁRT WILL GOU ON, JAKO BEG YOUR PARDON?!! (*smích*)

SA: A ještě třetí musím... Ta Ma Che-

KC: Tak ji zanotuj!

SA: To je italská písnička, tu neznáš!

KC: *Ma Che Fredo Fa!*

SA: Jinou, tu když jsme byli na svatbě...

KC: Jo počkej, tu jak jsme vám zpívali. Jak se jmenuje ta zpěvačka?

SA: Nada.

KC: *Senza un perché!*

Tak výborně, čas jít si improvizovaně a nechoreograficky trsnout na náměstí...

KC: A my si jdeme spinknout.

Lukáš Křížek

Nejhorší věc je autor na scéně

Rozhovor s Kateřinou Rudčenkou, autorkou hry *Norská žena*

Z programu to trochu působí, že jste si dámskou inscenaci musely vyzdorat, nebo že to bylo něco trochu nadstandardního. Je to tak?

To bych ani neřekla, vzniklo to tak, že když jsme slavili 30 let Puchmajera, tak tam přišly bývalé členky, kterým se líbila píseň *Bechdelové test*, a oslovily mě, abych pro ně napsala hru, že by chtěly zase hrát. Martin Švejda to slyšel a posvětil nám to, řekl, že nás bere za slovo a že nás produkčně zaštití. Měly jsme podporu, ať to uděláme.

A jaká byla další geneze textu?

No to bylo takhle, my jsme se rok každý měsíc scházely – Tereza Škorpilová, Petra Kottomová a Eliška Frková Dvořáková – a vyměřšely jsme společně dějovou linku tří sester. Já jsem si zároveň zapisovala jejich hlášky okolo, třeba že se musí říkat „mrdat“ při focení. Potom jsem si sama sedla v jeden leden a z materiálu, který jsem nasbírala a který jsme společně vymyslely, jsem text napsala.

Potom přichází tři muži coby dramaturgové. Jak vám to spolu ve vztahu k tématu fungovalo? Docházelo třeba k nějakým střetům?

Jo. Střetů bylo strašně moc, Mikulka, Lanta i Škorpil hodně škrtali, ale já to ctím. Všechny škrtky nás bolely, ale já jsem věděla, že to je k dobru, protože jim věřím. Je pravda, že jsme se hádali, ale to bylo spíš až při inscenování a zkoušení.

Jaké to pro vás je, když se inscenuje váš text a najednou se věci začínou vymykat tomu, jak jste si je představovala?

Jo, je to složitý. Oni si stěžují, že nejhorší věc, co může být, je autor na scéně. Protože já pak opravdu trpím, ale zároveň jsem šťastná, že se to bude realizovat, takže se snažím ovládat. Je to bolestný, ale zároveň radostný.

Nerozdělil se vám během přípravy inscenace kolektiv na ženský a mužský?

Ne, nemyslím si, že jsme se nějak rozdvojili nebo spojili. Ale ti muži byli zvyklí si většinou psát hry sami a je pravda, že se cítím trochu nesvá, že jim lezu do mužského souboru a přináším tam ženská témata. Ale tak nakonec vždycky pak všichni chválí herecké výkony těch dvou mužů, takže jsou asi spokojení.

A zároveň se i v loňské *Sklizni* hodně objevovalo téma půli života. To není jen ženská věc, ale možná celkově souborová atmosféra...?

No, tak my jsme ve věku padesátníků, řešíme to. Martin, se kterým jsme *Sklizeň* napůl napsali, sám bilancoval život. Jsme prostě ve věku bilancování.

NORSKÁ ŽENA / Antonín

Kde život ženin je v půli se svou poutí

Norská žena je v něčem poměrně typickou inscenací D. S. Antonína Puchmajera. Skrze familie-operette prosvítá jakýsi divný kabaret, žánr, který je souboru vlastní – tomu dopomáhá intimní svícení, eskamotér ve fráčku i ironické pohupování do (ve vši úctě!) nablých rytů – úsporné herectví a důsledná stylizace zaručující odstup.

Tématem se inscenace blíží loňské *Sklizni*, která se rovněž věnovala blížící se polovině života, nebo chcete-li, střednímu věku, jež je zjevně nyní pro soubor právě to palčivé. *Norská žena* je ale inscenace o ženách. A pro ženy – což sama naznačuje metakomentáři k rozdělení postav mezi herečky v souboru, nápady, co všechno by spolu ženský kolektiv na jevišti mohl zažít („Budem tančit kankán!“), a prozrazuje to i program. Na rozdíl od *Sklizně* *Norská žena* ani tolik nebilancuje, jako spíš upozorňuje na možnost změny a na to, že když váš život v půli coby svou asistentku

přepulí kouzelník, může to být impuls k objevení vlastních, dosud netušených kořenů.

Právě otázka identity je v celém absurdně vystavěném příběhu o rozdělených trojčatech zásadní, přičemž to, kým jsme, alegoricky reprezentují země, státy, z nichž pocházíme. Když se ale tři ženy z jihu dozvědí, že ve skutečnosti pocházejí ze severu, zdá se, že jediná změna, která u nich nastane, je, že jim bude vánoční dárky nosit jiná mytická bytost. A že jediným ziskem celé pouti je tak znovuobjevené sesterství.

Je pro mě překvapivé, že v inscenaci, kterou chtěly vytvořit ženy ženám, jsou hlavní hrdinky tváří v tvář faktu, že byly celý život manipulovány muži (prokletým otcem a pracovníkem výzkumného ústavu, který je sleduje jako svůj projekt), ochotny eskamotérovi padnout kolem krku. Ano, pohybuje se sice ve vodách sebeironických, ale i tak je pro mě tento konec složité přijmout.

Kateřina Prášilová

Puchmajer D. S., Praha

Střípky žen(y)

Je to docela dobře známá pravda: někdy je celek víc než pouhý součet částí. *Norská žena* souboru Antonín Puchmajer D. S. je toho dost jednoznačným dokladem. Děj, který vypráví libreto Kateřiny Rudčenkové, by se dal shrnout do jednoduché anekdoty. Po nějaké, řekněme, řemeslné stránce má inscenace rezervy – ze kterých se ovšem dovede hned v prologu vylhat (stran nevyrovnanosti pěveckých dispozic, zdvojení rolí, ale třeba i svícení) způsobem, že je těžké prakticky cokoliv vůči čemukoliv namítat (a to taky vede k tomu, že se nerecenzuje kdovíjak snadno). To by ale samozřejmě nestačilo: divadla, která mají alibi, mohou být i přes svou nenapadnutelnost zbytečná. V *Norské ženě* se ovšem jistá přítomná míra bezostyšnosti stává kvalitou jaksi eo ipso – a není tu ovšem sama.

Text, který je zároveň vyšínutý, ale zároveň má svou evidentní logiku, se v téhle prezentaci může tvářit sebevíc neváženě a parodicky (od expozic jednotlivých dvojakých postav hrdinek Eulálie, Elvíry

a Evelíny až po finále v domku kdesi za Skagerrakem, s oním až upejpavě kanálickým otcem), ale pod tím vším je jasně patrný jakýsi hlubší smutek. Kdybych měl ve zkratce shrnout, co pokládám na *Norské ženě* za podstatné, řekl bych asi, že to je právě tahle kvalita: dokazuje, že velká spousta (sebe)ironie vůbec neznamená, že se člověk nebere vážně a že (o sobě) nic neříká. Měl jsem z ní vlastně dost silný emocionální zážitek – aniž bych si kdy v průběhu představení uvědomoval, že se ho ve mně někdo snaží vyvolat. Děkuju za to.

Michal Zahálka

PS: Moc nerad bych zněl nějak zapškle či mravokárně, ale asi bych na ctěné festivalové osazenstvo apeloval, že svoboda sdílet hluboké neuspokojení z aktuálně prožívaného kusu by se měla zastavit někde o moment kažení zážitku jiných lidí. Skupince, která seděla za mnou, za každé přidané „Oni už zase zpívají“ v této familieoperette opravdu srdečně neděkuji.

5

neděle 3. 8. 2025

Pokud se nemýlím, tak Norská žena získala cenu v soutěži Nová Dráma...

Norská žena dostala v rámci Nové Drámy zvláštní ocenění Národního divadla Košice, které slíbilo, že hru uvede v plném nastudování. Ale pak se tam změnilo vedení, odešel ten dramaturg, který to vybral, a už to nevypadá...

Většina dramát skutečně není psaná pro herečky ve středním věku a není tam pro ně moc zajímavých postav. Lepší se to v současné české dramatice?

Jo, určitě se to lepší. Podle mě přibývá her pro ženy, protože je po tom poptávka od hereček a snad i od divaček.

Kateřina Prášilová

HLAVNÍ PARTNEŘI FESTIVALU

MNE
AMETEK

STRABAG
WORK ON PROGRESS

CDS NÁCHOD

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

Česká televize

K hravosti stačí cokoliv

Rozhovor s Divadlem Brambůrky

Když jste připravovali tuhle inscenaci, byli jste spolu v lese?

Pavel: Podle mě ne – teda byli jsme spolu různě leckde, ale při tvorbě inscenaci ne.

A jak jste přišli na ten rámec? Bylo východisko Perníkajda, nebo ten čundr?

Bára: Východisko bylo *Perníkajda*. Měli jsme variantu s pečením: bába si peče perník a láká na to ty dětičky.

Pavel: Původní idea byla, že by Lejča pekla perníkovou chaloupku přímo na místě v troubě, sestavovala by ji a kupovala si děti bonbónama.

Lejča: To nám ale pořád nefungovalo, a tak jsme hledali dál.

Bára: Řešili jsme jako téma hlad a chudobu – tím nám tam naskočil chleba, a od něj se nám to odrazilo.

Pavel: Taky jsme vycházeli z toho, že existuje dřevorubecký chleba, a to že by mohl být ten dřevorubec. Šli jsme do supermarketu a nakoupili největší množství pečiva, co jsme kdy nakoupili. Zkoušeli jsme, co s pečivem jde dělat a co nejde – a rychle jsme zjistili, že to není nosné pro všechny postavy.

Bára: Když jsme pak vymýšleli, jak pojmout ty další postavy, vznikl kolektivní nápad, že by to mohlo být na čundru.

Pavel: Ono bylo vůbec všechno kolektivní nápad.

Bára: A tím pádem se další loutky staly z ostatních čundráckých potřeb.

Pokud se nepletu, tak po Loutkářské Chrudimi jste zapracovali, že se Jeníček a Mařenka z chlebů řezou přímo na místě...

Pavel: To nám tehdy navrhla Míša Homolová – a my jsme, myslím, už tam říkali, že je úplná hloupost, že nás to nenapadlo předtím.

Kolikrát už jste to hráli?

Soubor: Asi třicetkrát.

Pavel: Když jsme začali dělat pohádky, tak kvůli tomu, že jsme chtěli mít nějakou hravost – ukázat, že si děcka můžou hrát jakkoliv s čímkoliv a vytvářet příběhy. Že k tomu nemusejí mít vyřezané loutky za spoustu tisíc.

Michal Zahálka

PERNÍKAJDA / Divadlo

Pohádka, jako by to bylo doopravdy

Perníkajda je pohádka podle notoricky známého vzoru, ale také velmi osobní příběh party mladých lidí, kteří se přes mnohé rozdíly mají rádi, jeden druhého berou. A hlavně – chtějí spolu trávit čas, i když je taková doba mnohdy dozdobena i bizarními okamžiky (jako když si Lúca vezme na čundr do lesa šaty a kufr) a nedorozuměními. Když se pak taková situace stane východiskem, záminkou či rámováním pohrávání si s notoricky známými pohádkovými motivy, to vše promícháno s realistickou čundr party ovoněnou kotlíkovým gulášem (který je na konci představení k ochutnání i divákům), je na úspěch zaděláno. Téma a prostředí samo o sobě nabídne mnoho dalších vhodných artefaktů, včetně jídla (vášeň pro ně naznačuje už název skupiny Brambůrky). A s ním spojená scénická překvapení – ať už jde o transformaci salámu v tatínka, či dvou bochníků chleba v muppety Jeníčka a Mařenku. Dobrým gagem je i plný kufr perníčků, které Pavel/Jeníček srdatě pořádá (raději si nechci představovat, jak mu je po třetím představení!).

Mostecká parta Divadlo Brambůrky už mnohokrát prokázala, jak je sehraná a jak si v podstatě beze slov rozumí, a využívá tuto vlnu porozumění ke komunikaci s divákem, který se tam stává ne-

jen svědkem, ale zároveň účastníkem jejich výletů do fantazijních světů.

Každý vám bezpochyby potvrdí, že taková spřízněnost se nedá uměle vytvořit, vyžaduje to, aby ti lidé nejen společně tvořili ve vyhrazených hodinách, ale aby jaksi samozřejmě počítali s těmi ostatními ve svých životech. Třeba ve chvílích, kdy k tomu není úplně příznivá situace (podle anotace vznikl soubor za druhé covidové karantény).

I když v principu využívá soubor velmi jednoduché prostředky a často holou scénu s pár artefakty, je to, jako by postupně rozvíjeli klubko nápadů a pod vrstvou známého nacházeli vždy něco nového. V tomto případě vydolovali z pohádkového námetu mnohá stále aktuální témata, ať jde o vztahy mezi kamarády, mezi dětmi a rodiči (i nevlastními), boj za uplatnění vlastní identity, či reálnou a zároveň symbolickou cestu k dospělosti. A toto propojení výborně funguje!

I když mostecké kamarádstvo už dávno překročilo hranice dětství a puberty, ukazuje se, že jejich vyprávění je natolik univerzální, že dokáže pobavit jak děti, tak dospělé.

Jana Soprová

6

95. Jiráskův Hronov

lo Brambůrky, Most

Jo, na penalty je perník nejlepší

Mostecké Brambůrky se po *Hrnečkové Karkulce*, loutkové pohádce plné kuchyňských nástrojů (vařeček, struhadla, pečící formy a dalších) a pečené bábovky, pustili do dalšího díla plného jídla, které se tentokrát nepeče, ale vaří: do *Perníkové chaloupky*. Inspirováni verzemi Boženy Němcové a bratří Grimmů a leporelem s textem Františka Hrubína stvořili vlastní variaci pod názvem *Perníkajda*.

Inscenace je rámována činoherně pojednaným příběhem čtyř kamarádů, kteří se vydávají na čundr. Každý z herectva reprezentuje něčím vyhraněný typ turisty (Barbora Gréeová hodnou a zmatenou Báru, Leona Houdková vůdčí a rozhodnou Lejču, Pavel Skála zkušeného a rázného Pavla a Lucie Trilčová nepraktickou a nepřipravenou Lůcu) a ze vzájemných střetů těchto typů vznikne komický rámec putování do Zaječí osady. (Proč putují právě tam, se mi nepodařilo rozluštit). Zatímco ostatní přijdou řádně na trek vybaveni krosnami, kotlíkem a kytarou (z které se však téměř nevystřelí, ač je v představení několik přetextovaných trampských hitovek), Lůca s sebou vleče žlutý skořepinový kufr na kolečkách. Když dorazí do cíle, zjistí se, že navzdory obřímu rozměru tohoto nepraktického zavazadla není vybavena ničím praktickým určeným k přespaní v přírodě, což ji viditelně překvapí (čekala totiž od výletu retreat v hotelu Čundr). A *ecce idea*, abychom ti, Lůco, ukázali, jak z toho ven, povíme ti pohádku „o dětech, které se ocitly v lese a vůbec na to nebyly připraveny“.

A následuje loutkové vyprávění známé pohádky. Nejprve však musí rázný Pavel zkušeně podříznout dva malé bochníky chleba, aby pro sebe a hodnou Báru vyrobil loutky Jeníčka a Mařenky, a ze salámu a sekyrky tatínka-dřevorubce pro Lůcu. Pak už jen stačí, aby šťastné rodince umřela maminka, a Lejča jim z kytary a klobouku stvoří macechu, zlou Jarmilu. A v té chvíli začne pohádka, kterou přece všichni tak dobře známe, trochu skřípat na mělčině chybějící interpretace. V záplavě mnoha dobrých situačních vtípků („na potřetí to nikdy nedopadne dobře“), dialogických smrtí a výměn a chlebového humoru („něco vychleším“ – vymyslím, „čestný chlebský“, „tajnej chlebák“ – placák, „tys nějak nakynul“ atd.) se totiž ztratí to, o čem pohádka vlastně je a že tak úplně nesouvisí s tím, v jaké situaci se parta kamarádů ocitla.

Perníková chaloupka je často vnímána jako metafora přechodu od dětství a nevinosti. Děti jsou z domova vyhnány macechou a slabým otcem kvůli absurdnímu důvodu potenciálního nedostatku paliva na zimu, ocitnou se v lese, v místě, kde vládne chaos a kde číhá nebezpečí a kde se nalézá past, která vypadá lákavě a sladce, ale ve skutečnosti je smrtelně nebezpeč-

ná. Jeníček je obvykle zobrazován jako ten, kdo má nápad, jak se dostat z lesa ven, Mařenka bývá ta, která má v konečném důsledku rozhodující roli při poražení ježibaby – ani zdánlivě slabší postava není bezmocná a může být stejně, ne-li více hrdinská. A přes veškeré útrapy a zradu v rodině dokážou oba nalézt sílu a vynalézavost k boji a vrátit se domů se spoustou pokladů, které symbolizují jejich nově nabytou moudrost a sílu.

Zde bychom si ještě mohli jakž takž představit, že z tohoto příběhu si Lůca vezme obecné poučení, že vynalézavým způsobem se dá nějak vyřešit i chybějící karimatka a spacák, jenže to jsme trochu (spolu s inscenátory) opomněli, co vlastně znamená onen pokus ježibabstva o kanibalismus a následující dvojnásobnou vraždu, kterou v in-

scenaci překvapivě páchá Jeníček. V kavalkádě humoru se totiž oba tyhle silné a problematické momenty tak nějak stanou. A tak z toho vlastně Mařenka úplně dobře nevychází a temná strana matky (postavy Lejča a Lůca v druhé půli příběhu ztělesňují právě ježibabu a ježidědku) nakonec guláš v kotli dovaří a výpravu nasytí.

Soubor pracuje s předměty pečlivě a kreativně, někdy sice až příliš úporně na loutky hledí, ale herecké přechody mezi postavami a loutkovodiči jsou přehledné a jasné. Snad jen to neustálé „jo“, kterým všichni pohádku neustále špikují, je na pováženou. Navzdory nebo možná díky mělčí interpretaci jde však celkově o představení oddychové, svižné a zábavné.

Ivo Kristián Kubák

Casanovu hrajeme na přání

Rozhovor s herečkou a režisérkou Karlou Vázlerovou

„Jé, rozhovor... Já jsem introvertka, raději pracuju, než dělám rozhovory,“ přivítala mě paní režisérka, od loňska nositelka Zlatého odznaku J. K. Tyla. Nakonec se ale na pár slov dala přemluvit...

Jak dlouho už spolupracujete s divadelním souborem Karel Čapek Děčín?

Já jsem v tom souboru už asi čtyřicet let, nejprve dlouho jako herečka, ale už pětadvacet let režíruju.

Většinou to tak bývá, že se z hereček stávají režisérky... Co je vám bližší?

Já bych řekla, že asi to režirování, protože mě to víc naplňuje. Můžu tam víc tvořit, každého herce si sleduju a samozřejmě že mám ráda i ten vývoj, kam až ve své tvorbě dojde.

Vybíráte si hry sama, nebo ve spolupráci s herci?

Sama.

A jak jste přišla k titulu Casanova na duchcovském zámku?

Zrovna tahle hra se ke mně dostala oklikou. Kamarád z jiného souboru i z jiného města mi ji přinesl s tím, že by si rád postavu Casanovy zahrál. Přčetla jsem to, hra se mi líbila – a tak jsme začali zkoušet. Ale on pak řekl, že je to na něj moc, a doporučil kamaráda, který po něm roli převzal. A toho jste dnes viděli na jevišti. Za partnerku si vybral herečku z našeho souboru a výsledek jejich spolupráce jste dnes mohli posoudit. Myslím, že se jim to povedlo.

Tahle inscenace získala ocenění na festivalu seniorského divadla v roce 2021. Nabízí se otázka, kolikrát jste ji už hráli?

Více než padesátkrát. Už máme pochopitelně jiné hry, které uvádíme, ale tohle se nám stále vrací, diváci chtějí inscenaci vidět. Takže si to stále držíme a hrajeme na přání.

Letos jste se trefili do casanovovského výročí.

Ano, tři sta let. Tak se nám tahle hra hodí.

Jaké další tituly připravujete?

Teď jsme dělali *Popel a pálenku*, premiéra byla v květnu. A budeme připravovat další. Jeden rok vždycky děláme pohádku a druhý rok titul pro dospělé.

Režírujete už čtvrt století. Máte spočítáno, kolik inscenací už máte na kontě?

Večerních jsem udělala asi sedmnáct a pohádek patnáct. Zkrátka, baví nás to, jdeme do toho s chutí.

Jana Soprová

CASANOVA NA DUCHCOVSKÉM ZÁMKU

Casanova a Krumbajglová

V dubnu letošního roku uplynulo 300 let od narození dobrodruha a cestovatele Giacoma Casanovy (1725–1798), který se v posledních letech svého života proslavil i svým autografickým životopisem *Histoire de ma vie jusqu'à l'an 1797*. Nedokončené, ale přesto rozsáhlé dílo, čítající 3500 stran, vycházelo po autorově smrti až do šedesátých let minulého století pouze v cenzurované podobě a Casanovův život mapuje pouze do roku 1774. Nevypovídá již tak jeho vzpomínky na úplný závěr jeho života, kdy tento rodilý Benátčan v roce 1785 na pozvání hraběte a generála Josefa Karla Emanuela z Valdštejna pracoval do konce života jako knihovník na zámku v severočeském Duchcově. A právě zde a v těchto letech se odehrává apokryfní drama německy píšícího autora narozeného v Praze Karla Gassauera *Casanova na duchcovském zámku*, které na letošní JH přivezl DS Karel Čapek z (od zámku nedalekého) Děčína.

Gassauer svůj text v roce 1981 nejprve napsal jako hru pro východoněmeckou televizi, uváděla se však i jako divadelní kus; nedlouho poté ji do češtiny přeložil Josef Balvín a na českých jevištích (a pod různými názvy) pevně zakořenila. Až do loňské premiéry hry Lucie Trmíkové a spolku JEDL *Casanova* to byla víceméně jediná uváděná casanovovská činohra u nás a dočkala se 11 profesionálních uvedení většinou v zájezdových a oblastních divadlech (a jednou dokonce až v Libni). Hra staví na modelovém rozporu obou protagonistů: protivného světooběžníka, gurmána a prostopášníka G. C. (Vít Vejražka), jemuž je protihráčkou nevzdělaná, nezcestovalá, ale soucitná služebná Žofie Krumbajglová (Ludmila Panenková). On kvůli svému chřadnoucímu zdraví už může jen vzpomínat na svá dávná vzletná dobrodružství a ona jeho „báchorky“ prokládá přizemními komentáři, kořením názvů výběrových vín, sem tam si dokonce i pospí. Slouží jim k tomu pokoj zařízený klasickým nábytkem, v kterém je přesně pět míst,

kam si obě postavy mohou sednout, a skutečně se téměř všechny variace sezení a ležení postupně vyčerpají, stejně jako se veškeré přítomné ložní prádlo a oblečení několikrát přeskládá a přesune po místnosti.

Casanovo vyprávění (odehrávající se v průběhu několika po sobě následujících večerů) o různých dobrodružných eskapádách a milostných setkáních je proloženo komickými „lechtivými“ mikrosituacemi, v nichž herečka a herec (Jana Benešová a Tomáš Milata) v karikovaných pantomimicko-pohybových kreacích ztvárňují v mnoha převlecích autorovy mladické zážitky a sny, často jen ilustrující již jednou vyřčené. Ke svému mladšímu já pak Casanova promlouvá a bilancuje svůj život.

Této repetitivní kompozici nepomáhá ani absence čehokoliv dramatického, ani od počátku očekávané modelové vyústění, v němž se slavný milenec vášnivě sápe na ubohou služtičku, a dokonce ani jeho skon v úplném finále. Situace, v které si Žofie s Casanovou na okamžik roli naslouchající vyprávěče vymění, aby se mu ona mohla svěřit se svým milostným zážitkem s pruským vojákem Vilémem, je v této únavné struktuře snad jedinou světlou výjimkou.

Vejražka i Panenková tak dělají, co mohou, ale protože se žádná z postav nikam neposune, nijak se nezmění ani není nijak překvapivě interpretována, po celou hodinu a půl spíše vyčkávané na očekávané. Nic zásadně nového se o barokním kavalírovi nedozvíme, spíše nás některé zbytečně inscenované oplzlosti mohou znechutit, a můžeme se už jen pozastavit nad naivitou autora hry, který k takto fantaskní historické postavě evropských dějin nezaujme žádné stanovisko kromě toho, že byl sice ke stáru nesnesitelný morous, ale pořád na ženský.

Ivo Kristián Kubák

8

95. Jiráskův Hronov

Kouzlo (ne)odešlo!

V dubnu 1725 se narodil jistý Giacomo Girolamo Casanova a v průběhu svého pestrého života se mu podařilo být mj. básníkem, hudebníkem, dějepiscem, intrikánem a špiónem, alchymistou i dobrodruhem a samozřejmě: milovníkem žen. Epochální osobností, která se stane terčem lásky i kritiky. Svě slovné přívlastky si dovezte až k nám, do severočeského Duchcova, kde na sklonku života ještě zvládne napsat knihu. Ta má postihnout jeho komplexní osobnost, navzdory pompézně prostoduchému názvu – *Historie mého života*.

O něco méně známý Karl Gassauer je německý dramatik, který v roce 1981 na základě této knihy napíše komorní hru *Casanova na duchcovském zámku*. A ta se bude věnovat právě onomu sklonku života, kdy vzniká právě ona kniha právě onoho milovníka žen. Už sám autor ji psal na tělo dvěma skvělým hercům (Wolf Kaiser a Marianne Wunscher), s nimiž celá milostná zábavička stojí a padá. Vít Vejražka (Casanova) a Ludmila Panenková (Žofie) jsou obsazeni výtečně, neboť se jim daří vytvořit kýžený protipól. Chemie italského láskyře (chce se použít odvážně smyslného výrazu: „prcíře“) proti české služce-kuchtě, která má lidskosti na rozdávání. Ta mu podléhá nikoliv pouze pro to, kdo je nebo spíše kým byl, ale kým se v její společnosti stává. Casanova vyklusává, nudí se a nikdo z duchcovských mu jeho megalomanský život nevěří. Až na tuhle Žofii, která se díky jeho vyprávěním dostane alespoň trochu za hranice svého světa. Pokud zrovna nespí.

Výkony obou hlavních představitelů jsou úctyhodné. Vejražka osciluje mezi nesnesitelným dědkem a polidštěným hříšníkem. Nicméně jakási „přeučilovská“ pregnantnost, chrčivá přehnanost a bardovská manýra sklouzávající kamsi až k „de Funèsovi“ mne až nesmyslně provokovala. Myslím,

že při poslechu v rozhlase bych to miloval. Věřím ale, že divadelně mohlo jít o vědomý prostředek, který pomáhá kontrastu a postupně proměně zdrchaného milovníka-starce-mučedníka v člověka? V civilnějších situacích, bez paruky a se zbytky otisku duše velkého muže je totiž vše v pořádku. Ludmila Panenková je vzorným příkladem bytí na jevišti. Improvizovaná a zcela samozřejmá etudka s nečekaně rozbitou postelí v první festivalové repríze je jedním z důkazů. Koexistence protagonistů je tedy zcela funkční, ale... stačí to?

Tak jako vyklusává sám Casanova, vyklusává i celá inscenace. Ačkoliv stopáž se zdá být adekvátní, nedojde k jejímu úplnému naplnění. Vkusná dobová scéna (na níž není moc co rozehrávat) zašedne, nadbytečné paruky (k jinak stejným kostýmům) se omrzí a intermezza z výjevů casanovovské minulosti, byť dobře zvládnutá, jsou nepotřebnou ilustrací. Dalším ornamentem téhož, o čem se mluví nebo co jsem schopn si domyslet. U GéGéčka obzvlášť. Epizodičnost vyprávěnek, které mají všechny tutéž důležitost, temporytmu také příliš nepřidává. Kouzlo inscenace, podobně jako kouzlo lamače dívčích srdcí, možná odešlo anebo se vzdálilo, ale nutno znovu podtrhnout, že: kouzlo herecké tu stále je.

Inscenace děčínského souboru na Jiráskův Hronov nepochybně patří, je skvělou ukázkou z oblasti seniorského divadla, které skutečně umí. Nemohu se však ubránit pocitu, že občas je i dobrým hercům potřeba pomoci. Formou a nápaditější prací s obsahem. Může se pak totiž podařit, že to nebude pouze milé a hezké (v nepejorativním slova smyslu!) – s úctou k herecké oddanosti, řemeslu a tvaru jako takovému – ale něco mnohem zásadnějšího.

Lukáš Křížek

9

neděle 3. 8. 2025

Milé Jiráskovo hronovstvo,

na průběžné dotazy, proč není součástí Zpravodaje anketa mezi diváky bezprostředně po představení, známá jako Výkřiky z foyer, odpovídáme stručně a jasně.

Zprv ty nejzajímavější věci, které jsou diváci o svém zážitku schopni říct, jen málokdy řeknou půl minuty po konci děkovačky, když spěchají na další představení, na kus prasete nebo do parku.

Zadruhé spontánní laický výkřik typu „*Proboha, vždyť ta inscenace zcela postrádá zřetelně artikulované téma!*“ může autora výkřiku i soubor, který neartikuloval téma, mrzet ještě roky.

No a zatřetí dělat takovou rubriku je hrozná otrava. Schválně se zkuste postavit s nahrávacím přístrojem před dveře do sálu, abyste sbírali tzv. autentické reakce, a uvidíte, jak rychle se kolem vás utvoří okruh veřejné samoty, že by Stanislavskij oblízl všech deset.

Abychom vás ale o tuto rubriku přece jen neochudili, rozhodli jsme se vytvořit její univerzální podobu, vhodnou ke všem inscenacím letošního hlavního, doprovodného, mimochodného, bezvýhodného, vedlejšího i zcela vedlejšího festivalového programu. Doplňujte ke všemu zhlédnutému dle libosti

Rovnou jsem řekla mamce, ať mě zapíše od podzimu do dramataku. Doteď jsem si říkala, že chci být lifestylová influencerka, ale teď už vím, že budu dělat divadlo. Ale s názorem.

Libuše, 16 let, Rakovník

Je to surové, kruté, bolestné a drásavé, ale přitom je to strašně jemné a něžné, úplné pohlázení po srdíčku.

Michal, 35 let, Hradec Králové

Já prostě... nemám slovo... Ten začátek... ale i ten konec! Ty herečky... ale i ti herci! Ta scéna... ale i ta hudba! No prostě... nemám slovo.

Daniela, 45 let, Roudnice nad Labem

Normálně chodím do divadla jenom, když je tam Bolek, ale tohle byla první věc v mém životě, která byla dobrá i bez Bolka.

Zuzana, 69 let, Brno

Naposled jsem něco tak dobrého viděl na 59. Jiráskově Hronově.

Milan, 76 let, Praha

Víte, vždycky, když jsem Mistru Jiráskovi řekl, že jdu do divadla, pohlídl mě po šesulce a řekl – Liborku, hlavně aby netlačili na pílu. A dneska... no, však jste to viděli sami.

Libor, 117 let, Hronov

Jan Šotkovský

foto Štěpán Křákal

Leona Houdková: Zvu vás na kus Banátu

Leona Houdková, divadelní pedagožka, oblíbená ko-lektorka dětského semináře Pohádkovým světem, letem a členka Divadla Brambůrky, se zítra (tedy v pondělí) od 16 hodin na faře představí v doprovodném programu se svou sólovou autorskou inscenací *Dělat se pořád musí*. Inscenaci tuze doporučujeme – a zveme na ni prostřednictvím krátkého rozhovoru.

Jak tvoje inscenace vznikla?

Byla jsem na půl roku na pracovní stáži ve vesnici Svata Helena v rumunském Banátu. Jelikož se mi tam hodně líbilo, leccos jsem tam zažila a potkala tam zajímavé lidi, rozhodla jsem se na základě toho udělat inscenaci – což je zároveň i můj závažný projekt na Katedře výchovné dramatiky na DAMU, kterou zrovna dokončuju.

Na co bys lidi pozvala?

Na kus *Banátu*, kus z té vesnice přenesený v mých zážitcích. Důležitý je tam příběh jedné paní, která pro mě byla hodně inspirativní – a tak jsem tam zahrnula její strasti a veselosti a nějaký její pohled na život.

Pro koho je ta inscenace určená?

Vlastně asi pro kohokoliv: může být zajímavá pro lidi, kteří v Banátu byli, ale i pro ty, kdo tam nebyli. Asi je pro všechny, koho zajímá specifický venkovský život a nahlédnutí do toho, jak můžou žít české komunity úplně daleko. Nemá to diváckou adresu ohraničenou ani věkově – asi není úplně pro nejmenší, ale řekla bych, že klidně třeba od osmi, devíti, deseti let už ano. Přijďte!

Michal Zahálka

Ceny mají cenu

Včerejší dopoledne patřilo ve foyer Jiráskova divadla tradiční a nesmírně bohubilé akci: slavnostně byla zpřístupněna galerie nových nositelek a nositelů Zlatého odznaku J. K. Tyla, udělovaného zaslužilým osobnostem z ochotnických řad. Mezi těmi aktuálně vystavenými oceněnými nalezneme řadu známých jmen: v abecedním pořadí jsou to Pavel Hurych (známý např. z Rádobydivadla Klapý), Vlastimil Klepáček (DS Na Tahu Červený Kostelec), Jiří Krása (LD Jiskra Praha), Jaroslav Málek (DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou), Jitka Mallátová (Náchodská divadelní scéna), Alena Miklíková (LD Sokola Přerov – Přerovský kašpárek), Martin Mögliche (LD Jiskra Praha), Gabriela Piknerová (Říše loutek Praha) a Vladimír Urban (Divadelní spolek Krupka). Slavnostní vernisáž, o níž dbal coby spiritus agens Pavel Panenka, zpestřili dvěma marionetovými výstupy pánové Krása a Mögliche z LD Jiskra. Výstava je na tomtéž místě k navštívení do konce festivalu, doporučujeme – k prohlédnutí je na místě řada fotografií a zajímavostí z divadelních životů všech devíti laureátů a laureátek.

Druhá výstava ve foyer Jiráskova divadla je věnována královéhradeckému Divadlu Jesličky Josefa Tejkla alias literárně-dramatickému oboru ZUŠ Střezina. Toto divadlo bylo včera v rámci slavnostního zahájení festivalu oceněno Cenou Pavla Dostála a ve foyer je připomenuto bohatou nástěnkou plnou fotografií z inscenací z dob dávno či nedávno minulých. Mezi jinými tam najdete i mou maličkost – a tímto bych chtěl aspoň symbolicky, podobně jako Jana Portyková při přebírání ceny, připomenout svého dramatačského vedoucího z Jeslíček Honzu Dvořáka, který nás opustil letos v lednu. Díky, Honzo, Tobě – i všem ostatním jesličkovským! Je nás hodně, co za hodně vdčíme.

Na slavnostním zahájení potom byla předána ještě jedna cena: Cena starosty města Hronova, kterou převzala dlouholetá členka hronovského souboru Jaroslava Červená a zavzpomínala přitom mimo jiné na dlouhá léta strávená po boku svého životního i jevištního partnera, loni zesnulého vynikajícího herce Lubomíra Červeného. Gratulujeme a z archivu Databáze amatérského divadla připojujeme fotografii obou manželů v rolích Kitty Verdunové a Jacka Chesneye v Thomasově Charleyově tetě. Před těžko uvěřitelnými šedesáti lety je v této inscenaci režíroval pozdější hronovský starosta a významná osobnost dějin našeho festivalu Miroslav Houštěk.

Lidská činnost si zaslouží ocenění všeobecně. Zejména si ocenění zaslouží činnost vykonávaná z ochoty – a proto je skvělé, že existují v ochotnickém, či chcete-li, amatérském světě takovéto ceny. Mají cenu.

Michal Zahálka

Turnovští do Nepálu!

Jsme amatérský divadelní soubor z Turnova a u příležitosti 200. výročí narození Bedřicha Smetany jsme nastudovali činoherní zpracování symfonické básně „Má vlast“ a prezentovali ho mimo jiné na divadelním festivalu v Abtenau (Rakousko). Díky tomu jsme získali doporučení a pozvání na divadelní festival do nepálského Káthmándú. Jako čistě amatérský soubor nedisponujeme takovými prostředky ani možnostmi, abychom mohli financovat účast na této dobročinné, ale zároveň prestižní a edukativní akci, kde chceme šířit povědomí o české a evropské kultuře a o jednom z největších velikanů české hudební tvorby.

*Prosíme! Pomozte nám naplnit tuto výzvu...
Naším snem je rozeznít Himaláje „Vltavou“!*

Rozborový seminář SČDO

Také v rámci letošního, 95. JH se bude konat rozborový seminář SČDO. Seminář je určen pro všechny, kteří se zabývají či chtějí zabývat rozбором představení (režiséři, dramaturgové, porotci, herci aj.).

Na každém semináři budou podrobně rozebírána vybraná představení, přičemž úvodní slovo do rozpravy zajišťují předem určené seminaristky a následně je možno hovořit i o dalších představeních uvedených v rámci hlavního programu 95. JH, dle zájmu frekventantů.

Rozborový seminář je organizován jako otevřený a mohou ho navštívit všichni, i účastníci přehlídky s jen několikadenním pobytem, kteří mají zájem konfrontovat své názory na představení.

Rozborový seminář bude probíhat od neděle 3. 8. 2025 do soboty 9. 8. 2025, vždy od 10:00 hod. (předpoklad trvání 2–3 hod.) v učebně ve 3. p. ZUŠ v Hronově (pod kostelem).

Vedoucí lektorkou bude teatroložka Johana Jurášová.

Všichni zájemci jsou vítáni!

Za SČDO Jaromír Kejžlar, vedoucí semináře.

GENERÁLNÍ PARTNER FESTIVALU

MINISTERSTVO
KULTURY

Akce se koná pod záštitou ministra kultury ČR

N I P
P O S
pro kulturu

WIKOV

Autostyl
TRUTNOV

Win-vin

Přátelé všelikého popíjení, jsme tu zas. Na tělovčiku nám vždycky říkali, že zanedbání rozcvičky může vést k nehezkému zranění. A protože jsme ve škole dávali pozor, víme, že do jam lvoých můžeme vkročit až po náležitém strečingu. Na jeden takový jsme si vyrazili po ránu do Čapkové, který v letech minulých podával vína slušné kvality. Jsme si pochopitelně vědomi, že pravý gentleman nepije alkohol před polednem, proto jsme snídali ve 12:36 hronovského času. Na vývěsce se jako jediné bílé skvělo Rulandské šedé, ale my ho měli včera ve Fifties a výživový poradci doporučují stravu pestrá a vyváženou. Vyptali jsme si z lednice krabici Veltlínského zeleného. Toť ona, z té nám nalijte.

Veltlínské zelené, bag-in-box, Sál Josefa Čapka, 1 dcl 29 Kč.

Barva: Jiskrné víno barvy slonovinové kosti v odlescích kukuřičný květ či kukuřičné šustí.

Vůně: Literatura říká doslova, že ve vůni můžeme hledat lipový květ. To je naprostá pravda, to můžeme a je to vskutku zábava, která vám dlouho vydrží. Lipový květ nám pomáhali hledat četní dobrovolníci, ale zatím bezvýsledně, o dalších výsledcích pátrání budeme informovat. **WANTED:** lipový květ, dead or alive. Většinové aroma je jaksi obecně vinné. Žádné smyslné šeptání, netrpělivým hlasem říká: „nespekuluj a hrkni ho tam“. S paranoiou sobě vlastní jsme ve vůni objevili zelený hrášek, na úrovni čichové halucinace už je pak vůně celofánu z cukrářství.

Chuť: Není příliš výrazná, dokonalé víno pro stříčka Příhodu, jen se nesmí mixovat s hronovskou vodou, která je přeci jen o necelých 1.700% výraznější. Kyselinka přítomná, místy se připomene něco jako japonská hruška.

Verdikt: 70 ze 100, zapij rizoto a di.

11

neděle 3. 8. 2025

HLAVNÍ PROGRAM

14:00–16:00 (B, C)

Malý sál Jiráskova divadla

PC – Problémový klub

14:00 (A) a 20:00 (B)

Jiráskovo divadlo 120' (P)

Geisslers Hofcomedianen

Simply Simplicius aneb Svatá prostoto!

16:15 (B) a 20:30 (A)

Sál Josefa Čapka 80'

Blok – Popelka Rakovník 2024

Kukuč Bohumín

Tučňáci na arše

Taneční studio Light, Praha

U Hubaře

14:00 a 17:45 (C) a 22:30 (D)

Sokolovna 85'

Divadlo RADAR / Načerno, Praha

POMONA

16:30 (C) a 18:15 a 20:00 (D)

Zimní stadion 50'

Polaroid, Divadlo Polárka

everyBODY

22:00–00:00

Malý sál Jiráskova divadla

DK – Diskuzní klub

DOPROVODNÝ PROGRAM

10:00–18:00

park A. Jiráska

Řemeslníci, regionální prodejci, nositelé tradic,
tvořivé dílny nejen pro děti, malování na obličej

Řemeslný a prodejní trh

13:15–13:35

náměstí Čs. armády

TS Light při ZUŠ Popelka Praha 5

Z našich luhů a hájů

15:00–15:50

park A. Jiráska – velká stage

pohádková komedie – Kejklíř Vojta

Kouzelná kulička

16:00–16:30

park A. Jiráska – malá stage

LS Klubíčko

Zvířátka a loupežníci / pohádka

16:45–17:45

park A. Jiráska – velká stage

koncert – rock-pop

Vlasta Horváth + kapela

17:45–18:45

park A. Jiráska – velká stage

Žonglérská dílna Kejklíř Vojta

17:00–21:00

Husův sbor

Cimbálová muzika Aleše Smutného / koncert

17:45–18:45

fara u kostela Všech svatých

Šejkspírovská improvizovaná společnost

Tragédie – Šejkspírovská improvizovaná

18:45–19:30

park A. Jiráska – malá stage

Hochme5 / koncert

V rytmu tance

20:00–21:30

park A. Jiráska – velká stage

koncert – party band

Koala party band a KJ SAX

21:30–22:15

park A. Jiráska – malá stage

koncert rock&pop art

The Fee

22:30–23:30

park A. Jiráska – velká stage

koncert – rock

Pegas

Host do PC...

... Bůh do PC, dodáváme již tradičně. Stálou osadu lektorstva Problémového klubu – tedy Miriam Kičihovou, Reného Levinského, Petra Michálka a Alenu Zemančíkovou – bude i letos pokaždé doplňovat nějaká výrazná osobnost divadelního světa. Dnes a zítra to bude dramaturg Tomáš Jarkovský, který vystudoval režii na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU pod vedením Ivana Rajmona a Jana Borna a v současnosti tamtéž pokračuje v doktorském studiu v oboru Alternativní a loutková tvorba a její teorie. Na Katedře alternativního a loutkového divadla též působil jako externí pedagog. Jako hostující dramaturg, scénárista a libretista spolupracoval s řadou profesionálních divadel (Naivní divadlo Liberec, Jihočeské divadlo, Minor,

Západočeské divadlo v Chebu, Lutkovno gledališče Maribor, Divadlo Alfa Plzeň, Divadlo J. K. Tyla Plzeň, Divadlo Drak, Klicperovo divadlo, Divadlo F. X. Šaldy Liberec, Městské divadlo Kladno, Divadlo D21, Studio Ypsilon ad.). V letech 2014–2017 byl kmenovým dramaturgem Divadla Drak, od roku 2020 je jeho ředitelem a dramaturgem. Spoluzaložil také nezávislý divadelní soubor Športniki. Celkem se jako autor nebo dramaturg podílel na více než 60 profesionálních inscenacích, z nichž celá řada získala mnohá ocenění na různých mezinárodních festivalech nebo v odborných anketách.

Celá výše jmenovaná pětice se na vás těší dnes a zítra od 14 hodin v malém sále Jiráskova divadla.

Lesknou se střechy
přechodných domovů
Voda zem svírá
jak pevné kleště

Lidé jak blechy
přeběhnou a znovu
hledá se díra
v záclonách deště

V nebi se otřepal
retrívtr zlatý
na všechny svatý

Eva Blondýna Suková

Zpravodaj 95. Jiráskova Hronova 2025

Vydává organizační štáb.

Redakce: Michal Zahálka (šéfredaktor), Jan Duchek, Milan Hábl, Ivo Kristián Kubák, Lukáš Křížek, Kateřina Prášilová, Jana Soprová, Honza Švácha, Radmila Hrdinová (redakce), Ivo Mičkal (foto), Michal Drtina (grafika a zlom).

Jazykovou korekturou prošlo více méně.

Stránky festivalu: www.jiraskuvhronov.eu **E-mail:** JHpravodaj@gmail.com